

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 46 ΕΑΔΗΣΥ/2025

(του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. δ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα 14/05/2025, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 μ.μ., στα επί της οδού Δώρου 7-9 γραφεία της, συνήλθε σε συνεδρίαση ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση ως εξής:

Προεδρεύουσα: Ευαγγελία Κουτούπα, Σύμβουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος κ. Ανδρονίκη Θεοτοκάτου, και τα Μέλη Χρυσάνθη Ζαράρη και Νικολέτα Κοττά απουσίασαν δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης Π.Ε. Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Ζωή Μεταξιώτου, Χημικός Μηχανικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ, Γραφείο Θεσσαλονίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η εισηγήτρια, Ζωή Μεταξιώτου (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου της ΕΑΔΗΣΥ, Μαρία Ελένη Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχων Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μαρία Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες αποδεσμεύτηκαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας των Μελών της Επιτροπής και τη λήψη απόφασης.

ΘΕΜΑ: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής περί προσφυγής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση διακήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων

των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας), για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών αναβάθμισης, συντήρησης και υποστήριξης του «Ειδικού Εργαλείου Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με βάση τα προσόντα “Skills-Based Matching Tool-Digitalization”, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 380.000,00 € πλέον ΦΠΑ, με την εταιρεία WCC Services B.V.

Με το υπ’ Αρ. Πρωτ. Εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 3741/22.04.2025 αίτημά της προς την ΕΑΔΗΣΥ, η Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης (εφεξής ΔΥΠΑ ή αναθέτουσα αρχή) αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ’ υποπερ. γδ του ν. 4412/2016, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, κατά τη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β’ υποπερ. γγ’ του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών αναβάθμισης, συντήρησης και υποστήριξης του «Ειδικού Εργαλείου Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με βάση τα προσόντα “Skills-Based Matching Tool-Digitalization” της ΔΥΠΑ, συνολικής εκτιμώμενης αξίας 380.000,00 € πλέον ΦΠΑ.

I. Ιστορικό – Πραγματικά περιστατικά

1. Στο κρινόμενο αίτημα η αιτούσα αναθέτουσα αρχή παραθέτει τα ακόλουθα στοιχεία:

1.1. Η ΔΥΠΑ, στο πλαίσιο της αναβάθμισης των πληροφοριακών υποδομών της και με γνώμονα τη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, ανέπτυξε ένα Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας βασικό στοιχείο του οποίου αποτελεί η Πλατφόρμα Απασχόλησης (Employment Platform, EP) η οποία παρέχει το «Ειδικό Εργαλείο Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με βάση τα προσόντα». Η σύμβαση του εν λόγω έργου ανατέθηκε, κατόπιν διενέργειας ανοικτού διαγωνισμού άνω των ορίων (22PROC011003673 2022-07-26), με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας-τιμής, στην εταιρεία WCC Services B.V. με έδρα την Ουτρέχτη της Ολλανδίας, για ποσό 2.114.627,00 ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Η εν λόγω εταιρεία ήταν η μοναδική που υπέβαλε προσφορά στον ανωτέρω ανοικτό διαγωνισμό γεγονός που, κατά τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, καταδεικνύει την τεχνογνωσία, πολυετή εμπειρία και μεγάλο βαθμό εξειδίκευσης της υποψηφίας αναδόχου στο συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο όπως προκύπτει και από τον σχετικό ιστοχώρο της εταιρείας. Η ανωτέρω σύμβαση, διάρκειας 14 μηνών, είχε ως βασικό αντικείμενο την ανάπτυξη του εν λόγω Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος και του σχετικού λογισμικού το οποίο έχει ως βασικό πυλώνα τη δυνατότητα σύζευξης των προσόντων και χαρακτηριστικών των καταγεγραμμένων ανέργων με τα χαρακτηριστικά και τις απαιτήσεις των προσφερόμενων θέσεων εργασίας μέσω της λεγόμενης Πλατφόρμας Απασχόλησης (Employment Platform).

1.2. Το συγκεκριμένο εργαλείο, ήτοι, η Πλατφόρμα Απασχόλησης, το οποίο ανέπτυξε η εταιρεία WCC Services B.V., υιοθετεί, περαιτέρω, το Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελματιών ESCO (European Skills, Competences and Occupations). Το σύστημα ESCO αποτελεί είδος λεξικού στο οποίο προσδιορίζονται και κατατάσσονται τα επαγγέλματα και οι δεξιότητες που έχουν σχέση με την αγορά εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Οι έννοιες αυτές και οι μεταξύ τους σχέσεις, όπως είναι δομημένες στο σύστημα ESCO, μπορούν να γίνουν κατανοητές από τα πληροφοριακά συστήματα όπως αυτό της ΔΥΠΑ, γεγονός που επιτρέπει σε διάφορες διαδικτυακές πλατφόρμες να χρησιμοποιούν το ESCO για υπηρεσίες όπως η αντιστοίχιση των ατόμων που αναζητούν εργασία με θέσεις εργασίας βάσει των δεξιοτήτων τους, να προτείνουν προγράμματα κατάρτισης σε άτομα που επιθυμούν να αλλάξουν ή να αναβαθμίσουν τις δεξιότητές τους κ.λπ. Το σύστημα ESCO είναι έργο της Ευρωπαϊκής

Επιτροπής και παρέχει περιγραφές για 3039 επαγγέλματα και 13939 δεξιότητες που συνδέονται με αυτά τα επαγγέλματα, μεταφρασμένες σε 28 γλώσσες. Στόχος του ESCO είναι να στηρίξει την επαγγελματική κινητικότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη και, κατ' επέκταση, μια πιο ολοκληρωμένη και αποτελεσματική αγορά εργασίας, προσφέροντας μια «κοινή γλώσσα» για τα επαγγέλματα και τις δεξιότητες, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί από διάφορους ενδιαφερόμενους φορείς σε θέματα απασχόλησης, εκπαίδευσης και κατάρτισης.

- 1.3. Το εν λόγω Πληροφοριακό Σύστημα Σύζευξης της προσφοράς και ζήτησης εργασίας μέσω της Πλατφόρμας Απασχόλησης αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό εργαλείο για τον οργανισμό (ΔΥΠΑ), καθώς στοχεύει στην κάλυψη των κενών θέσεων εργασίας, στην αύξηση της ικανοποίησης των πολιτών και των επιχειρήσεων και στη μείωση της ανεργίας μέσω της επανένταξης στην αγορά εργασίας των εγγεγραμμένων ανέργων στα μητρώα της ΔΥΠΑ. Συμβάλει, επίσης, καθοριστικά στην ανάλυση των αναγκών των εγγεγραμμένων ανέργων σε κατάρτιση, εκπαίδευση και συμβουλευτική από τους εργασιακούς συμβούλους ανέργων της ΔΥΠΑ, ενώ παρέχεται η δυνατότητα σύνδεσης των εργοδοτών με τους ανέργους χωρίς τη φυσική συμμετοχή υπαλλήλου της ΔΥΠΑ μέσω ειδικού «ψηφιακού χώρου» επικοινωνίας ως μιας επιπλέον παρεχόμενης υπηρεσίας σύζευξης από τη ΔΥΠΑ. Τέλος, η εν λόγω πλατφόρμα, πέραν των ανέργων και των εργοδοτών, είναι προσβάσιμη και από άλλους ενδιαφερόμενους φορείς όπως αναλυτές δεδομένων στο πεδίο της απασχόλησης. Η σημαντική προστιθέμενη αξία της Πλατφόρμας Απασχόλησης, τόσο για την ίδια τη ΔΥΠΑ όσο και για τους εργοδότες και ανέργους, και οι λειτουργίες της, οι οποίες την καθιστούν ένα εξαιρετικό εργαλείο και σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση του ψηφιακού μετασχηματισμού της ΔΥΠΑ, συμβάλλουν συνολικά στην επίτευξη του στρατηγικού στόχου της υπηρεσίας, ήτοι, στη σύζευξη ζήτησης και προσφοράς εργασίας. Ως εκ τούτου όπως επικαλείται η ΔΥΠΑ, είναι απαραίτητη η συνεχιζόμενη συντήρηση, υποστήριξη και αναβάθμισή της, από τον προτεινόμενο ανάδοχο, ήτοι, την εταιρεία WCC Services B.V., για δώδεκα (12) μήνες προκειμένου να συνεχιστεί η έως τώρα απρόσκοπτη και τεχνικά άψογη λειτουργία του συστήματος μετά τη λήξη της αρχικής σύμβασης υλοποίησης του εν λόγω έργου.

Το προϊόν λογισμικού της Πλατφόρμας Απασχόλησης (EP), όπως αναφέρει η αναθέτουσα αρχή και επιβεβαιώνει με σχετική δήλωσή της η προτεινόμενη ανάδοχος (DocuSign Envelope ID: D0F33AE4-AB6C-408D-A165-28268D9ED55D), ανήκει εξ' ολοκλήρου στη μητρική εταιρεία WCC Services B.V. και η εν λόγω εταιρεία κατέχει το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και μεταπώλησής του καθώς η ίδια το ανέπτυξε. Κατά τους ισχυρισμούς της αναθέτουσας αρχής, η εταιρεία WCC Services B.V. αποτελεί παγκόσμιο ηγέτη στη παροχή προϊόντων λογισμικού εφαρμογών απασχόλησης η δε Πλατφόρμα Απασχόλησης (Employment Platform), η οποία εν προκειμένω, έχει παραμετροποιηθεί για τη ΔΥΠΑ, αποτελεί μοναδικό εργαλείο ταύτισης προσφοράς και ζήτησης εργασίας βάσει προσόντων το οποίο έχει υιοθετηθεί, κατόπιν ανάλογης παραμετροποίησης, από το σύνολο σχεδόν των αντίστοιχων με τη ΔΥΠΑ οργανισμών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπό αυτή την έννοια, η εν λόγω εταιρεία ως δημιουργός της Πλατφόρμας Απασχόλησης, για λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων είναι ο μοναδικός φορέας ο οποίος μπορεί να παράσχει τις ζητούμενες υπηρεσίες.

2. Με βάση το παρατεθέν ιστορικό και συνεκτιμώντας την καθοριστική σημασία και χρησιμότητα του έργου στην εγχώρια αγορά εργασίας, καθώς και την ύπαρξη αποκλειστικών δικαιωμάτων επί του πηγαίου κώδικα του λογισμικού της Πλατφόρμας Απασχόλησης και των εργαλείων της, όπως έχει αναφερθεί ανωτέρω, η ΔΥΠΑ κατόπιν της υπ' αριθμ. 45/03/14-01-2025 Απόφασης του Διοικητικού της Συμβουλίου (ΑΔΑ: 9Τ1Β4691Ω2-2ΡΦ), υπέβαλε αίτημα παροχής σύμφωνης γνώμης περί προσφυγής στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, επικαλούμενη ρητά τις διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β

υποπερ. γγ' (απουσία ανταγωνισμού για λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων) του ν. 4412/2016 για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών αναβάθμισης, συντήρησης και υποστήριξης του «Ειδικού Εργαλείου Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με βάση τα προσόντα "Skills-Based Matching Tool-Digitalization", συνολικής εκτιμώμενης αξίας 380.000,00 € πλέον ΦΠΑ στον οικονομικό φορέα WCC Services B.V., Ολλανδίας. Οι ανωτέρω υπηρεσίες εντάσσονται στον κωδικό CPV: 72261000-2 (Υπηρεσίες υποστήριξης λογισμικού).

II. Νομικό Πλαίσιο

3. Σύμφωνα με το άρθρο 32 ν. 4412/2016 «Προσφυγή στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση» (άρθρο 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ):

“1. Στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 2 έως 6, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αναθέτουν δημόσιες συμβάσεις προσφεύγοντας στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση.

2. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση μπορεί να χρησιμοποιείται για δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών σε οποιαδήποτε από τις κατωτέρω περιπτώσεις: [...]

β) εάν τα έργα, τα αγαθά ή οι υπηρεσίες μπορούν να παρασχεθούν μόνον από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα για οποιονδήποτε από τους κατωτέρω λόγους:

αα) στόχος της σύμβασης είναι η δημιουργία ή απόκτηση μοναδικού έργου τέχνης ή καλλιτεχνικής εκδήλωσης,

ββ) απουσία ανταγωνισμού για τεχνικούς λόγους,

γγ) προστασία αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας.

Οι εξαιρέσεις που ορίζονται στις υποπεριπτώσεις ββ' και γγ' εφαρμόζονται μόνο εάν δεν υπάρχει εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο και η απουσία ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης' [...]"

III. Νομική Εκτίμηση

4. Το υπό εξέταση αίτημα της ΔΥΠΑ, η οποία είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου που τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (αρ. 3 ν. 4921/2022, ΦΕΚ Α' 75) και αποτελεί Μη Κεντρική Αναθέτουσα Αρχή (Μη Κ.Α.Α.) κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 2 παρ. 1 περ. 3 του ν. 4412/2016, αφορά στη σύναψη δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών μέσω της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, βάσει των διατάξεων της παραγράφου 2, περίπτωση β' υποπερ. γγ' του άρθρου 32 του ν. 4412/2016, οι οποίες ενσωματώνουν τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 32 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ. Η ανωτέρω σύμβαση αφορά σε παροχή υπηρεσιών συνολικής εκτιμώμενης αξίας 380.000,00 € πλέον ΦΠΑ. Η σύμβαση, αφενός λόγω αντικειμένου και αφετέρου λόγω της εκτιμώμενης αξίας της, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 και υπερβαίνει το όριο του άρθρου 5 περ. γ' του ίδιου νόμου για δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών που ανατίθενται από μη κεντρικές αναθέτουσες αρχές. Ως εκ τούτου συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, για την έκδοση σύμφωνης γνώμης, κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' ν. 4412/2016, όπως ισχύει.
5. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση, έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και ήδη στα παρόμοιου περιεχομένου άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 (βλ. σχετικώς ΔΕΕ, απόφαση της

8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζομένων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συστατικής ερμηνείας (βλ. αποφάσεις ΔΕΕ της 10ης Απριλίου 2003, C-20/01 και C-28/01, Επιτροπή κατά Γερμανίας, Συλλ. 2003, I-360, σκέψη 58, της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, C-385/02, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2004, σ. I-8121, σκέψη 19, της 14ης Οκτωβρίου 2004, C-340/02, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλ. 2004, I-9845, σκέψη 38, και της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32).

6. Η επικαλούμενη νομική βάση αφορά σε περιπτώσεις στις οποίες για λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων (συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας) καθίσταται απολύτως αναγκαίο να ανατεθεί η εκτέλεση της σύμβασης σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, ενώ περαιτέρω πρέπει να έχει λάβει χώρα στάθμιση όλων των συναφών οικονομοτεχνικών παραμέτρων και να προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου πλήρης και ειδική αιτιολογία προσφυγής στην εξαιρετική αυτή διαδικασία, περιλαμβάνουσα την εν λόγω στάθμιση, άλλως η διαδικασία δεν είναι νόμιμη.

Στην περίπτωση αυτή, δεν αρκεί ο προτεινόμενος οικονομικός φορέας να είναι απλώς ικανός να προμηθεύσει/παράσχει/εκτελέσει με τον πλέον αποτελεσματικό και οικονομικά συμφέροντα τρόπο τη ζητούμενη προμήθεια/υπηρεσία/έργο, αλλά απαιτείται η αιτούσα αναθέτουσα αρχή, η οποία φέρει το βάρος απόδειξης προς τούτο, να τεκμηριώσει διά του υποβληθέντος φακέλου ότι της συγκεκριμένης επιλογής της έχει προηγηθεί πλήρης στάθμιση όλων των τεχνικοοικονομικών παραμέτρων της προς ανάθεση σύμβασης, προκειμένου ο προτεινόμενος οικονομικός φορέας να προκύπτει ως ο μοναδικά ικανός έναντι οιοδήποτε άλλου που προμηθεύει/παρέχει/εκτελεί δυνητικά ανάλογη προμήθεια/υπηρεσία/έργο. Το ανωτέρω σημαίνει ότι από τα στοιχεία του φακέλου θα πρέπει να τεκμηριώνεται τόσο η ύπαρξη των επικαλούμενων λόγων προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων που στοιχειοθετούν την προτεινόμενη κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού όσο και η μη ύπαρξη εύλογης εναλλακτικής /υποκατάστατης λύσης, καθώς επίσης και το ότι η προτεινόμενη κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της προς ανάθεση σύμβασης (πρβλ. σχετική νομολογία ΔΕΚ, όπως πχ. αποφάσεις ΔΕΚ C-199/85 Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-296/92 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, C-57/94 Επιτροπή κατά Ιταλικής Δημοκρατίας, όπως επίσης και πλείστες σχετικές αποφάσεις της Αρχής, ενδεικτικά Δ17/2022, Δ19/2022, Δ40/2023 και Δ8/2025).

Συναφώς, η κρίση περί του εάν ένας οικονομικός φορέας είναι και ο μόνος ικανός να συνάψει σύμβαση με την αναθέτουσα αρχή δυνάμει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β υποπεριπτ. γγ' ν. 4412/2016, εξάγεται κατόπιν σχετικής έρευνας τουλάχιστον σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι σε επίπεδο κράτους – μέλους της Ένωσης (βλ. την απόφαση του ΔΕΕ της 2.6.2005, Επιτροπή κατά Ελλάδας, C-394/02, σκ. 36 καθώς και ως άνω αναφερόμενη Κ.Ο. 1/2013 της Αρχής).

7. Εν προκειμένω, από την εξέταση του συνόλου των στοιχείων του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης, όσον αφορά στην τεκμηρίωση της απουσίας ανταγωνισμού για λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων, προκύπτουν τα εξής:

Το εγκατεστημένο Πληροφοριακό Σύστημα της ΔΥΠΑ και, εν προκειμένω, το υποσύστημα αυτού που αφορά την Πλατφόρμα Απασχόλησης (Employment Platform) με το “Ειδικό Εργαλείο Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με βάση τα προσόντα Skills-Based Matching Tool-Digitalization”, είναι προϊόν λογισμικού το οποίο αναπτύχθηκε και ανήκει εξ’ ολοκλήρου στην μητρική εταιρεία WCC Group B.V., η οποία είναι ο μοναδικός μέτοχος της εταιρείας WCC Services B.V. Η εν λόγω εταιρεία κατέχει τα αποκλειστικά δικαιώματα χρήσης και μεταπώλησης του λογισμικού αυτού, όπως προκύπτει από σχετικό έγγραφο της προς την Αρχή, της 17^{ης} Φεβρουαρίου 2025. Στο ανωτέρω έγγραφο η εταιρεία επισημαίνει, περαιτέρω, ότι είναι η μόνη που έχει πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα του λογισμικού της Πλατφόρμας Απασχόλησης της ΔΥΠΑ, καθώς ο κώδικας έχει αναπτυχθεί από την ίδια, και ως κάτοχος των αποκλειστικών δικαιωμάτων του εν λόγω λογισμικού είναι η μόνη που έχει δυνατότητα αναβάθμισης, παραμετροποίησης, συντήρησης και υποστήριξής του.

Τα αποκλειστικά δικαιώματα σε πηγαίο κώδικα λογισμικού σχετίζονται με την προστασία πνευματικών δικαιωμάτων (copyright) και διέπονται από την Ευρωπαϊκή Οδηγία 2009/24/EK με την οποία έχει εναρμονιστεί το εθνικό δίκαιο μέσω του ν.2121/1993 όπως αυτός τροποποιήθηκε με το ν. 4212/2013 περί πνευματικής ιδιοκτησίας και ισχύει. Η προστασία των αποκλειστικών δικαιωμάτων, βάσει του ανωτέρω νομικού πλαισίου, άρχεται αυτόματα με τη δημιουργία του κώδικα και δεν απαιτείται κάποιου είδους καταχώριση υπό την προϋπόθεση ότι ο δημιουργός του λογισμικού μπορεί να αποδείξει ότι είναι ο αρχικός συγγραφέας.

Η εταιρεία WCC Services B.V. αποτελεί παγκόσμιο ηγέτη στη παροχή προϊόντων λογισμικού εφαρμογών απασχόλησης, η δε Πλατφόρμα Απασχόλησης (Employment Platform), η οποία εν προκειμένω, έχει παραμετροποιηθεί για τη ΔΥΠΑ, αποτελεί μοναδικό εργαλείο σύζευξης προσφοράς και ζήτησης εργασίας βάσει προσόντων το οποίο υιοθετεί, επιπροσθέτως, το Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων ESCO (European Skills, Competences and Occupations). Η συγκεκριμένη πλατφόρμα της WCC Services B.V. έχει υιοθετηθεί από το σύνολο σχεδόν των αντίστοιχων, με τη ΔΥΠΑ, οργανισμών των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατόπιν ανάλογης παραμετροποίησης του πηγαίου κώδικα από την κάτοχο WCC Services για την εκάστοτε σκοπούμενη χρήση και το υφιστάμενο διαλειτουργικό περιβάλλον.

Η δυνατότητα αποκλειστικής πρόσβασης στον πηγαίο κώδικα του εγκατεστημένου λογισμικού του Πληροφοριακού Συστήματος της ΔΥΠΑ και ειδικότερα του εργαλείου της Πλατφόρμας Απασχόλησης δίνει στην εταιρεία WCC Services B.V. τη μοναδική δυνατότητα εκτέλεσης των ακόλουθων κρίσιμων λειτουργιών οι οποίες εμπίπτουν στο αντικείμενο του κρινόμενου αιτήματος: α) Αποτελεσματική διάγνωση και επίλυση σφαλμάτων για την αντιμετώπιση τρωτών σημείων ασφαλείας και ζητημάτων απόδοσης με απ’ ευθείας πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα και τροποποίηση του λογισμικού, β) Παροχή ενημερώσεων και νέων εκδόσεων του λογισμικού που ενσωματώνουν τις διορθώσεις σφαλμάτων και εισάγουν σημαντικές βελτιώσεις, νέες λειτουργίες και κανονιστικές συμμορφώσεις απαραίτητες για το περιβάλλον λειτουργίας της ΔΥΠΑ όπως επί παραδείγματι ενσωμάτωση των επιδοτούμενων προγραμμάτων απασχόλησης, προσθήκη νέων πεδίων κλ.π., γ) Διασφάλιση της συμβατότητας των νέων εκδόσεων του λογισμικού με το υπάρχον υπολογιστικό περιβάλλον και τις υποδομές της ΔΥΠΑ.

Συναφώς με τα ανωτέρω υπεβλήθη σχετική βεβαίωση των νομίμων εκπροσώπων του προτεινόμενου αναδόχου WCC Services B.V. (DocuSign Envelope ID: D0F33AE4-AB6C-408D-A165-28268D9ED55D) σύμφωνα με την οποία επιβεβαιώνεται ότι το προϊόν λογισμικού Employment Platform ανήκει εξ’ ολοκλήρου στην μητρική εταιρεία και ότι η

εταιρεία κατέχει το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και μεταπώλησης του Employment Platform.

Το αντικείμενο της σύμβασης αφορά την αναβάθμιση, συντήρηση και υποστήριξη των ακόλουθων λειτουργιών της Πλατφόρμας Απασχόλησης: EPSearch&Match, EPEnrollment, EPProfiling, EPGapAnalysis, EPTaxonomyManager και EPAnalytics. Οι υπηρεσίες αυτές δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν χωρίς την πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα του εγκατεστημένου λογισμικού της ΔΥΠΑ και ως εκ τούτου κανένας τρίτος οικονομικός φορέας που δεν διαθέτει πρόσβαση στον πηγαίο κώδικα των λογισμικών δεν θα μπορέσει να υλοποιήσει τις σχετικές υπηρεσίες. Είναι δε σαφές, από τα προσκομισθέντα έγγραφα και τις βεβαιώσεις των νομίμων εκπροσώπων του προτεινόμενου φορέα, ότι δεν έχουν παραχωρηθεί τα αποκλειστικά αυτά δικαιώματα εκ μέρους της μητρικής εταιρείας που ανέπτυξε το εν λόγω λογισμικό σε κανένα τρίτο φορέα εντός ή εκτός Ελλάδος.

Σύμφωνα με την -προσκομισθείσα στον φάκελο του αιτήματος- οικονομοτεχνική μελέτη της ΔΥΠΑ, λοιποί δυνητικοί πάροχοι που προσφέρουν υπηρεσίες συντήρησης και υποστήριξης λογισμικού θα εξαρτώνται από την WCC Services B.V. για τυχόν επίλυση προβλημάτων της πλατφόρμας, με αποτέλεσμα να μην είναι σε θέση να παράσχουν αυτόνομη συντήρηση και υποστήριξη, ενώ θα αδυνατούν πλήρως να υποστηρίξουν το ζήτημα των ενημερώσεων και της παραμετροποίησης του λογισμικού. Συνεπώς δυνητική συνεργασία της ΔΥΠΑ με άλλο οικονομικό φορέα θα ήταν εφικτή μόνο μέσω της δημιουργίας νέου ειδικού εργαλείου σύζευξης της προσφοράς και ζήτησης εργασίας με βάση τα προσόντα, γεγονός που θα επέφερε ασύγκριτα σημαντική οικονομική επιβάρυνση στη ΔΥΠΑ, αλλά και ανυπέρβλητη δυσλειτουργία σε μια παγιωμένη και πλήρως λειτουργική, έως σήμερα, υπηρεσία της ΔΥΠΑ προς τους χρήστες της πλατφόρμας η οποία μέσω του νέου δυνητικού παρόχου θα έπρεπε να αλλάξει τα λειτουργικά χαρακτηριστικά της.

Ως εκ τούτου, δεν διαφαίνεται να υφίσταται εύλογη εναλλακτική λύση και δυνατότητα ανάθεσης της αιτούμενης υπηρεσίας σε άλλο φορέα τόσο για λόγους οικονομικούς (ουσιαστική επικάλυψη δαπανών) όσο και λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων.

Τέλος η απουσία ανταγωνισμού διαφαίνεται να μην είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης καθότι από το προπαρατεθέν ιστορικό και τις επικρατούσες συνθήκες στη διεθνή αγορά προκύπτει ότι με την απόλυτη κυριαρχία της WCC Services B.V. στο συγκεκριμένο πεδίο περιορίζονται ριζικά οι διαθέσιμες επιλογές στη μοναδική αυτή πάροχο που μπορεί να προσφέρει την εν λόγω υπηρεσία για τους λόγους που έχουν αναλυθεί ανωτέρω.

8. Με τα δεδομένα αυτά, διαφαίνεται ότι τεκμηριώνεται επαρκώς, βάσει της προηγηθείσας στάθμισης των τεchnοοικονομικών παραμέτρων της υπό ανάθεση σύμβασης εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής, τόσο η ύπαρξη των επικαλούμενων λόγων προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων που στοιχειοθετούν την προτεινόμενη κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού όσο και η μη ύπαρξη εύλογης εναλλακτικής / υποκατάστατης λύσης, καθώς επίσης και το ότι η προτεινόμενη κατάσταση απουσίας ανταγωνισμού δεν είναι αποτέλεσμα τεχνητού περιορισμού των παραμέτρων των προς ανάθεση συμβάσεων.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ενόψει των ανωτέρω, η Επιτροπή ομόφωνα αποφασίζει:

Την **παροχή σύμφωνης γνώμης** της Αρχής περί προσφυγής της Δημόσιας Υπηρεσίας Απασχόλησης (Δ.ΥΠ.Α.) στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση

διακήρυξης, βάσει του άρθρου 32 παρ. 2 περ. β' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016 (απουσία ανταγωνισμού για λόγους προστασίας αποκλειστικών δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας), για τη σύναψη σύμβασης παροχής υπηρεσιών αναβάθμισης, συντήρησης και υποστήριξης του «Ειδικού Εργαλείου Σύζευξης της Προσφοράς και Ζήτησης Εργασίας με βάση τα προσόντα "Skills-Based Matching Tool-Digitalization", συνολικής εκτιμώμενης αξίας 380.000,00 € πλέον ΦΠΑ, με την εταιρεία WCC Services B.

Αθήνα, 14 Μαΐου 2025

Η Συντάκτης

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Βασιλική Σκαρτσούνη

Ευαγγελία Κουτούπα